

Škrinjica

LIST UČENIKA OŠ ZLATAR BISTRICA, ŠK. GOD. 2007./2008. BROJ 1, GODINA I.

80

Jubilej vrijedan poštovanja

"Obuka je započela 18.listopada 1927. godine u 8 sati u jutro. Taj dan došla su u školu djeca svih 5 razreda. Školu je počelo polaziti 142 učenika", piše prvi ravnatelj **Mirko Buntak** u Spomenici Državne osnovne škole Brestovec.

Djeca iz Brestovca i okolnih mjesta: Grančara, Lovrečana, Veleškovca i Opasanka polazila su školu u Zlataru. Kako je Zlatar od Brestovca udaljen šest kilometara, a od ostalih susjednih mesta još i više, zbog udaljenosti djeca nisu mogla redovito polaziti školu. Osobito zimi i za kišnih vremena, jer su djeca za toliki put do škole i natrag zbog siromaštva svojih roditelja bila preslabo obućena i obuvena.

Trgovac **Nikola Kapec** iz Brestovca animirao je viđene ljudi iz mjesta i okolice i na sastanku 6. veljače 1927. godine zaključeno je da "sela Brestovec, Grančari, Lovrečan, Opasanjek i Veleškovec osnuju školsku općinu sa sjedištem u Brestovcu".

Imenovan je privremeni školski odbor koji je započeo prikupljati novac za otkup zemljišta i gradnju školske zgrade. Prvotno je, 15. srpnja 1927. godine, za potrebe škole bila iznajmljena dvorišna zgrada **Ivana Kunovića**, na raskriju što ga čine ceste iz Marije Bistrice i Konjčine. Nova školska zgrada dovršena je u jesen 1929. godine, a nastava u novom školskom prostoru započela je 2. siječnja 1930. godine.

Prošla su desetljeća. Školska zgrada je nadograđivana, a 2001. godine dovršena je i gradnja moderne sportske dvorane. Osnovnu školu Zlatar Bistrica danas polazi 219 učenika u 11 razrednih odjela, od

kojih su četiri niža i sedam viših razreda. Zaposlen je 31 radnik: 18 učitelja, ravnateljica, dva stručna suradnika i 10 ostalih radnika (tehničko osoblje). O dosezi-

SPOMENICA
Državne osnovne škole
BRESTOVEC

Školska godina 1927.-28.										
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	VII	VII	ukupno
m. 25	38	12	2	18	20	2	20	20	20	142
g. 25	34	21	4	24	19	11	30	11	5	162

Ravnatelj: Mirko

ma i uspjesima učenika i njihovih učitelja dovoljno kazuju brojna priznanja koja krase prostor škole.

Doprinos obilježavanju jubileja škole je i prvi broj lista učenika "Škrinjica". Zahvaljujem svima koji su pridonijeli njegovu izlasku, a posebice "Školskoj knjizi" na razumijevanju.

Božena Slunjski, ravnateljica

Prvi nastavni dan 1927.

BAKINA ŠKRINJICA

Škrinjica moje bake je vrlo stara.U njoj ima svega. Stara pisma, slike, igračke i još mnogo raznih stvari koje moju baku podsjećaju na mladost. Kada ona otvori škrinjicu po njezinim očima vidim kako se sjeća svega. Kad ostarim i ja bih želio imati takvu škrinjicu punu uspomena.

Jurica Frčko, 5. r.

BLAGO ŠKRINJICE

Jednoga tmurnoga popodneva sjedila sam uz prozor i gledala malene kišne kapi. Radoznalost me privukla na stari tavan. Na tavaru je bilo puno starih stvari, primjerice kolovrat, ručni radovi i ostali stari predmeti. Na samom kraju tavana ugledala sam staru škrinju koja mi se najviše svidjela. Bila je drvena sa prekrasnim drvenim uresima. Pitala sam se što li je u njoj. Nekad davno sigurno su u nju stavljali ručnike od lana ili pak vrijedne narodne nošnje. Darovane su bile kćerima ili unukama prije udaje. Za Božić bi posjetili škrinju i iz nje uzimali svečane stolnjake. Neki ljudi su u škrinju stavljali vrijedno obiteljsko nasljeđe. Obiteljsko nasljeđe, najčešće neki stari predmeti ili nakit, ljudi su prenosili s koljena na koljeno. Škrinje su čuvarice vremena i običaja i treba ih čuvati zato jer su dragocjene i vrijedne.

Viktorija Gorički, 5. razred

U TAMNOM KUTU TAVANA

Na tavanu moje bake godinama stoji stara drvena kutija. Drvo je potamnjelo od starosti. Bila je jednog tavnog četvrtastog oblika. Imala je poklopac ukrašen željeznim okovima. Sa strane je ukrašena rezbarijama. Dugo sam je gledala i razmišljala čemu je služila prije nego što je završila u tamnom kutu tavana.

Zamolila sam baku da mi ispriča priču o toj drvenoj kutiji. To je bila škrinja njezine bake. U njoj je čuvala odjeću i ručne rade. Kasnije je ta škrinja služila za čuvanje žita i kukuruza.

Danas rijetko koja obitelj ima takvu škrinju. Svak put kad je pogledam sjetim se bakine priče o životu nekada. Razmišljam o tome za što bi se ponovno mogla koristiti. Možda mi sine neka ideja.

Danijela Haban-Basran, 5. r.

NAŠA VELIKA USPOMENA

Sačuvani namještaj i stvari kojima su se nekad koristili naši preci vrlo su vrijedno blago koje nam na vjeren način dočarava sliku života iz prošlosti.

Uvijek rado slušam priče moje bake kako se nekada živjelo. Stare stvari koje je ona sačuvala i uvijek ih gleda s nostalgijom, vežu na sebe razne zgodе iz njezina djetinjstva.

Posebice me zadivila kad sam u njenom podrumu ugledala staru škrinju. Nisam odmah prepoznala da je to škrinja, jer je od starosti već sva pocrnjela. Stara je više od sto godina. Ta prekrasna stara škrinja od moje je prabake.

U njoj se je najčešće čuvala odjeća, a u škrinji je još jedna mala ladica u kojoj je čuvala svoje slike, pisma i razne dokumente. Još su i sačuvane dvije torbice, stare kao i škrinja.

Kad su se djevojke udavale, dobivale su škrinje tako
da unutra mogu pospremiti sve potrebne stvari.

No, u škrinje su bili spremani mnogi osjećaji i mnoge tajne. Čini mi se da ova bakina krije mnoge, pa da sam malo bolje osluhnula možda bih čula njihov-tihi šapat. Škrinja je još danas naša velika uspomena.

Lucija Pavetić, 5.r

LJUBAVNA PISMA MOJE BAKE

Jednoga dana zалutao sam u stari podrum svoje kuće. Bilo je mračno, čak sam čuo škripanje starih vrata koja su udarala u zid. Bilo me je jako strah, osjećao sam se kao da me netko gleda iz starih slika koje su visjеле na oronulim zidovima. U podrumu je bio mrak, nisam vidio prst pred nosom, ali u svoj toj tami pokraj prozora stajala je suncem osvijetljena škrinjica.

Ta škrinjica nije bila kakva škrinjica, već je to bila škrinjica moje bake. Na škrinjici je zlatnim slovima bilo utisnuto njezino ime. Kada sam je otvorio, na samom vrhu bila su uredno složena ljubavna pisma, po kojima sam zaključio kako je moja baka prije 40 godina bila prava ljestvica. Na dnu škrinjice bile su stare pregače ukrašene raznim šarenim cvjetovima. Sve sam pažljivo pogledao, zatvorio škrinjicu i krenuo natrag u svoju sobu. Jedva sam čekao iduće jutro da mi baka ispriča doživljaje iz svoje mladosti.

Alen Jertec, 7.a

BRAVO, SVEN !

Ako za nekoga vrijedi izreka kako je pjevač prije nego što je progovorio, onda bi se to moglo kazati za Svena Curiša. Otkrio je glasovir sa tri godine, a počeo je svirati u petoj i ta glazbena ljubav i danas traje.

Prvi put se pojavio na pokusima u Krapini, za nastup u prvoj festivalskoj večeri "Kaj u riječi, pjesmi, slici i plesu" kao učenik drugoga razreda s pjesmom "Zagorec i Podravka". Premda je bio najmlađi sudionik, oduševio je Viktora Crneka, direktora Tjedna kajkavske kulture u Krapini i utemeljitelja večeri koja je u cijelosti posvećena razvijanju ljubavi najmlađih prema dragome kaju. Publika nije štedjela dlanove i nagradila je Svenovu interpretaciju.

Nastupi na Svečanostima kajkavskih popevki u Krapini uslijedili su iz godine u godinu, sa pjevački sve zahtjevnijim pjesmama. Niska nastupa okrunjena je Svenovim sudjelovanjem na ovogodišnjem Festivalu dječje kajkavske popevke u sklopu Dana kajkavske riječi u Zlataru. Pjevao je svoju skladbu "Trsek", uz pratnju Tamburaškoga orkestra HRT-a pod vodstvom Siniše Leopolda. Ljubavlju prema glazbi i ozbiljnošću u radu osvojio je srca velikih glazbenih suradnika, ali i naša, koji ga pratimo, podržavamo i uživamo u njegovim nastupima. Bravo, Sven!

Višnja Pale- Kosovec

MERIDIJANI I PARALELE LIVIJE ČEBRAJEC

Učenica naše škole, Livia Čebrajec, prošle školske godine osvojila je prvo mjesto na županijskome natjecanju iz geografije te je svojim rezultatom izborila sudjelovanje i na državnoj razini.

Krenimo od županijskoga natjecanja. Kakav je doživljaj biti pobjednica?

-Prekrasan! Trud se napokon isplatio. Bilo je to veliko olakšanje nakon svega.

Saznali smo kako baš i nije bilo jednostavno. Prošla si dva kruga dodatnih pitanja na usmenome dijelu. Jesi li bila nervozna i uzbudjena?

-Da, nije bilo lako. Već sam bila umorna i veoma nervozna, no sve je to nestalo kad sam saznala da sam prva.

Ubrzo nakon natjecanja u Krapini uslijedio je poziv za državno natjecanje u Omišu. Možeš li opisati svoje pripreme?

-Učila sam puno. Cijele dane. Nije mi bilo lako jer sam se cijelo to vrijeme, osim učenja geografije, trudila ne zaustaviti druge predmete i obvezu u školi.

Tko ti je pomagao u pripremama?

-Imala sam veliku pomoć dvojice profesora, Alana Grabušića koji je moj profesor geografije i svojega tate, koji je također profesor geografije, ali u drugoj školi. Neke dobre savjete dao mi je i Andrej Jertec, učenik naše škole koji je godinu ranije također sudjelovao na županijskome natjecanju iz geografije i ispričao mi je svoja iskustva.

Peto mjesto na državnome natjecanju! Je li taj uspjeh bio očekivan?

-Za mene ne. Nisam ni sanjala da će tako završiti. Imala sam veliku podršku obitelji, posebice tate Stjepana koji se sa mnom ponosi.

Smatraš li da će ti ovo natjecanje pomoći u školovanju?

-Hoće sigurno, samo još ne znam kako. Bio je to doživljaj koji će pamtiti.

S obzirom na ostvaren odličan rezultat, hoćeš li se i iduće godine pripremati za natjecanje iz geografije?

-Za sada još ne mogu reći. Ako ću ići, vjerujem da će biti lakše jer sada imam dragocjeno iskustvo kako sve to izgleda.

Lana Hubak, 8. b

OD KAZALIŠTA DO “ŠKOLSKE KNJIGE”

Učenici petih i šestih razreda 27. studenoga 2007. bili su na terenskoj nastavi u Zagrebu.

Iz Zlatar Bistrice krenuli smo u devet sati. Najprije smo posjetili Zagrebačko kazalište mladih i pogledali predstavu

“Zabranjena vrata”. Izveli su je glumci amateri, polaznici Učilišta i učenici srednjih škola. U cijeloj se predstavi govor o djeci oboljeloj od tuberkuloze, zbog čega su morali strogo mirovati. No, kakva djeca već jesu, unatoč bolesti, uvijek su tražili zabavu. Već u početku saznajemo kako jedna vrata odvajaju muški i ženski odjel. To ih je smetalo, pa su djevojke često odlazile na muški odjel. Nakon nekog vremena i ta zabava je morala završiti i to tako što je za nju saznala najstroža sestra Gertruda, zvana Gestapo. Kako bi uspostavila red, premještena je na njihov odjel. To djeci nije predstavljalo problem, te su je zajedničkim snagama otjerali s odjela. Nakon kazališta krenuli smo do velike dvorane “Školske knjige”. Dočekala nas je gospođa Željka Horvat-Vukelja i održala nam kratko predavanje o izdavanju časopisa. Govorila nam je o promocijama knjiga, kako se u “Školskoj knjizi” izdaju časopisi “Smib” i “Modra lasta”, koje poslove rade grafičko-likovni urednici i od koliko se araka sastoji “Modra lasta”. Na kraju smo bili i lijepo počašćeni.

Meni je na terenskoj nastavi bilo lijepo, a posebice mi se svidjela predstava jer na veoma živopisan način predstavlja život djece u bolnicama, te dokazuje kako vedar duh daje snagu bolesnome tijelu.

Livia Čebrajec, 6.b

GLEDALI SMO “CHICAGO”

U Zagrebačkom gradskom kazalištu “Komedija” 22. studenoga u večernjim smo satima gledali muzikal “Chicago” u režiji redateljice Dore Ruždjak Podolski.

Radnja se odvijala u dva dijela. U prvoj smo upoznali likove. Glavnu je ulogu igrala Mila Elegović. Upoznali smo je kao Roxie Hart, koja je ubila svojega ljubavnika saznavši da ju je ostavio. Njezin muž je pokušao prebaciti

krivnju na sebe, no kad mu je Roxie priznala da je imala ljubavnika, na neko vrijeme ju je ostavio. Roxie je završila u zatvoru, gdje je upoznala do tada slavnu Velmu Kelly (u izvedbi Bojane Gregorić) i mamu Morton, koja je bila spremna sve učiniti za novac pa joj je čak dogovorila susret s Billyjem Flynom. U zatvoru je bilo mnogo žena koje su, poput Roxie, ubile svoje muževe. Roxie je na kratko vrijeme imala svoju željenu karijeru, u kojoj je izmišljala svakakve gluposti kako bi privukla medije. Njezin jadni muž svugdje je ispoa najgluplji. Roxie je na suđenju oslobođena, jer je njezin slučaj zasjenio drugi. Velma i Roxie su postale prijateljice, ali je na kraju Roxie ostala razočarana jer joj mediji više nisu posvećivali pažnju.

Scena je bila jednostavna, primjerena radnji i vremenu u kojemu se odvija, dvadesetih godina prošloga stoljeća u američkome gradu Chicagu. Koreografija je bila savršena, a njezin autor Igor Barberić koreografirao je zahtjevne točke.

Kostimi kostimografkinje Mirjane Zagorec bili su prilagođeni plesu i ulogama.

Glumci su bili fantastični. Većinu svojih točaka su otpjevali uz temperamentnu glazbu koju je izvodio kazališni orkestar. Predstava nam dokazuje kako je slava kratka i prolazna, a da bi došli do nje neki ulažu veliki novac. Predstava mi se svidjela jer uspješno prikazuje nepravedne i loše postupke ljudi u Chicagu tijekom prošloga stoljeća.

Ana Findak, 7. b

POUČNA STAZA “ŠUMARICA”

Učenici šestih razreda 15. listopada, zajedno s učiteljicom kemije i biologije Šteficom Škrlec i učiteljem njemačkoga jezika Vladimirom Matejašem, krenuli su Poučnom stazom “Šumarica”. Dio je staze zdravlja Hrvatskoga planinarskoga društva “Javor”. Duga je dva kilometra i na visinskoj razlici od 50 do 70 m nadmorske visine. Staza vodi kroz šumu Šinjačkovina, a dobila je ime po svećeničkoj obitelji Šišinački koja je tu imala kuriju i posjed. Kada smo stigli u šumu, mjerili smo temperaturu zraka (20 stupnjeva), tla (18 stupnjeva) i vode (11 stupnjeva). Promatrali smo nadzemnu i podzemnu slojevitost. Ponovili smo da su nadzemni slojevi prizemni sloj, sloj grmlja i sloj drveća. Saznali smo da na prizemnom sloju većinom rastu mahovina, paprat i gljive, a nakuplja se i lišće od čega poslije nastaje humus. Šuma “Šumarica” sastoji se od miješane šume hrasta kitnjaka, bukve i običnog graba. Nakon šume išli smo do igrališta. Putem smo proučavali ljesku, divlju ružu i drijen. Listove i biljke sakupljali smo u novine i čuvali ih za herbarij. Ubirali smo samo nezaštićene biljke. Mjerili smo obujam hrasta (147 cm). Dobili smo nastavne listiće koje smo rješavali u grupama. Promatrali smo i životinje dalekozorom.

Za sat njemačkoga jezika trebali smo pronaći njemački prijevod za drveće, npr. bukva - die Buche, hrast - die Eiche, grab - die Heinbuche.

Krenuli smo prema školi, a na samom izlazu iz “Šumarice” odmorili smo se sjedeći na panjevima.

Livia Čebrajec, 6.b

U MARIJI BISTRICI

U jutro, 28.listopada, krenuli smo na terensku nastavu u naše nacionalno svetište Majke Božje Bistričke. Iako sam ja često u Mariji Bistrici, ova nastava mi je bila nešto posebno.

Obišli smo župnu crkvu. U kapelici svetoga Petra kupila sam krunicu. Na brdu Kalvarija prošli smo postaje križnog puta. Nakon toga smo se spustili do crkve na otvorenom gdje smo zapisali najvažnije o Mariji Bistrici .Tada smo krenuli u samostan u kojemu žive časne sestre karmeličanke. U samostanu nas je dočekala poglavarica samostana. Pričala nam je o životu u samostanu, što rade i kada je izgrađen Karmel. Oduševljeni, krenuli smo prema autobusima. Na povratku smo vidjeli i dvorac Hellenbach. Puni doživljaja krenuli smo kućama.

Karla Grbavac, 3. razred

CILJ TERENSKE NASTAVE

NA TERENSKU NASTAVU IŠLI SMO S CILJEM DA NEŠTO NAUČIMO O EVOLUCIJI ČOVJEKA, UMJETNOSTI, FRANJEVAČKOM SAMOSTANU TE O ŽIVOTU I RADU HRVATSKOGA PREPORODITELJA LJUDEVITA GAJA.

VIKTORIJA BEZAK, 6.B

KRAPINA - GAJEV GRAD

Rano u jutro, 25. rujna 2007. godine, krenuli smo na terensku nastavu u Krapinu. Posjetili smo rodnu kuću, danas Muzej Ljudevita Gaja. Kustosica Vesna

Kunštek ispričala nam je kako je Gaj pojednostavio pravopis. Godine 1836. izdao je prve novine na hrvatskome jeziku, a imao je i svoju tiskaru. Zatim smo krenuli u Galeriju grada Krapine na izložbu slika Mladenove Veže. Vidjeli smo njegove krajolike, slike mrtve prirode i ciklus portreta poznatih umjetnika.

Slijedilo je putovanje u daleku prapovijest. Posjetili smo Muzej evolucije na Hušnjakovu i saznali tko je bio Dragutin Gorjanović-Kramberger koji je 1899. godine počeo velika arheološka istraživanja tijekom kojih su pronađene kosti neandertalca.

Završnica terenske nastave bila je u Franjevačkome samostanu. Vidjeli smo najmanju Bibliju na svijetu i sedam tisuća starih knjiga. Naučili smo nešto o Franji Asiškom. Terenska nastava bila je korisna i vrijedna jer smo stekli mnoga nova znanja.

Klaudija Petrinić, 6.b

ZASLUGE LJUDEVITA GAJA

Ljudevit Gaj rođen je 8.srpnja 1809. godine u Krapini. Njegov otac Ivan bio je krapinski ljekarnik, a majka Julijana Gaj, rođena Schmit, bila je pametna žena . Ljudevit Gaj je osnovnu školu i prvi razred gimnazije završio u Krapini, a zatim je polazio njemačku gimnaziju u Karlovcu. Nakon srednje škole pošao je na studij filozofije u Beč, a potom u Graz. Doktorirao je 1834. godine u Leipzigu. Gaj je počeo rano

pisati, pa je već 1826. godine objavio rad „Die Schlosser bei Krapina“ (Dvorci kraj Krapine). To je prvo djelo u kojemu je prikazana povijest krapinskoga kraja. Gaj je na sebe preuzeo dužnost da Hrvate poveže i sjedini na kulturno-jezičnome planu. U tu je svrhu 1830. objavio u Budimu svoje najpoznatije djelo „Kratka osnova hrvatsko - slavenskog pravopisanja“ u kojemu je predložio osnove svoje pravopisne reforme. Politički ideolog, organizator i voda Ilirskog preporoda, Ljudevit Gaj bio je i književnik. Njegove književne, upravo pjesničke sposobnosti, bile su izrazite. Budnica „Još Hrvatska ni propala“ ispjivana je 1833. Bila je najpopularnija pjesma u ono doba, a pjeva se često još i danas. Ljudevit Gaj umro je u Zagrebu, 20. travnja 1873. godine.

Karla Bajzek, 7.b

POSJET HUŠNJAKOVU

Na brdu Hušnjakovu kraj Krapine nalazište je ostataka neandertalaca. Neandertalci ili ljudi starijeg kamenog doba bili su visoki oko 160 centimetara. Bili su jaki i otporni. Živjeli su u pećinama. Prije spavanja palili su vatru kako im se ne bi približavale velike i opasne životinje. Pećinu je istražio Dragutin Gorjanović-Kramberger, a uništena je prigodom iskopavanja. Hušnjakovo je jedno od najznačajnijih svjetskih nalazišta paleolitika. Nigdje na svijetu nije nadeno tako mnogo kostiju, kamenih fosila i kamenoga oruđa i oružja. U Muzeju evolucije bio je izložen kostur izumrlog medvjeda starog 420 000 godina.

Na Hušnjakovu će se iduće godine otvoriti novi muzej.

Viktorija Gorički, 5.razred

GALERIJA GRADA KRAPINE

Prošetali smo ulicom do Galerije grada Krapine. Bile su izložene slike našega poznatoga slikara Mladena Veže. Saznali smo da je on bio profesor našem učitelju likovne kulture Radovanu Popoviću i jednu njegovu rečenicu: „Slike govore svim jezicima svijeta.“ Još smo saznali da su kuću, u kojoj se sada nalazi galerija, gradu Krapini poklonile kćeri Josipa Majcena, mog prezimenjaka.

Vedran Majcen, 6.a

NE DAJ SE, DJEDE!

Imam jednoga djeda. Zove se Josip i živi s bakom u Tugonici. On je tata moje mame.

Ima kosu bijelu kao srebro, smede oči koje zrače dobrotom i naborano lice osamdesetogodišnjaka. Stare, isto tako naborane ruke, tjedan dana ne bi ispričao da su sve radile.

Moj djed je dobar čovjek. Voli biti među ljudima, ne voli se svadati i svakome želi pomoći. Vrlo je dobre naravi. Sve rješava u šali i bez namrgođena lica. Ne zna za lijepost, uviđek nade nešto za popraviti. Zimi, dok je vani hladno, a priroda prekrivena snijegom, zatvori se u radionicu i radi tamburice, koje je, dok je još bio u moći, prodavao na bistričkom trgu za vrijeme proštenja, a danas to radi bakin brat. Dok je bio mlad, radio je kao vatrogasac u DVD - u Tugonica - Podgrađe. Baka mi je pričala da su ga često u pola noći zvali jer je negdje gorjela kuća ili neki drugi objekt.

Jedne zime našao sam vani, međudrvima za ogrjev, nekoliko pločica „lamela“. Odmah mi je nešto palo na pamet. Sjetio sam se da bi se iz toga dalo napraviti nešto jako lijepo: kućica za ptice. Uspio sam nagovoriti mamu i tatu da mi kupe ljepilo, a djedu sam opisao svoju ideju. I tako smo se primili posla. Djed je ljepilo rubove, a ja sam ih spajao u zidove. No materijala je još ostalo, pa smo odlučili napraviti dvije kućice. Sljedeći put, kad sam opet došao k djedu u posjet, sve smo spojili i zalijepili. Kad se to osušilo, lijepo smo ih prelakirali. Kad su bile gotove, bio sam ponosan na sebe, ali i zahvalan djedu što mi je pomogao.

I tako je djed živio punim plućima. No u kolovozu ove godine djed je obolio. Više nije mogao samostalno hodati, pa je morao u bolnicu. Tamo su ga pregledali i dali mu lijekove, pa se vratio kući. Ni sada nije mogao sam hodati, pa je samo ležao u kuhinji dok ga netko nije primio za ruku i pomogao mu ustati i hodati. Nije gubio nadu. Cijelo je vrijeme bio optimističan i veseo. Mjesec dana kasnije otišao je u toplice. Tamo je uspio malo prohodati, ali su mu, nekoliko dana prije nego što se trebao vratiti kući, liječnici našli niz drugih bolesti, ali se nije predavao, već je i dalje širio optimizam i veselje na sve koji su ga posjećivali. Jednom je u šali rekao kako xće već u proljeće voziti traktor. Iako je to rekao u šali i meni, ali i ostatku moje obitelji i rodbine, dao je nadu da će ozdraviti i pozivjeti još mnogo godina.

Kad ostaram, želim biti kao on: pun dobrote, veselja i optimizma.

Željko Findak, 8.b

BAKINA POGAČICA

Pričao mi je tata. Kad je bio malen, kao ja, vikendom je posjetio baku. Baka bi uvijek ispekla pogaćicu. Dio puta putovao je autobusom, a dio išao pješice. Na ulasku u selo pričekala bi ga druga djeca te bi zajedno s pjesmom nastavili put do bakine kuće. Miris pečene pogaćice osjetio bi se nekoliko metara prije kuće. Zaneseni mirisom ubrzali bi korak, kako bi što prije kušali pogaćicu.

Tata mi to često spominje u svojim pričama. I svaki put vidim mu u očima poseban sjaj čim spomene bakinu pogaćicu. Jednom ču i ja svojoj djeci ispričati tu priču.

Petar Kuljak, 6.a

SVI SE MORAMO UOZBILJITI

Moja obitelj ima pet članova: mama, tata, dvije sestre i ja. Krenimo od mame, koja je dobra i pažljiva. Ima smeđe oči i kratku smedu kosu. Nekad je imala dugu kosu koja joj je pokrila cijela leđa. Tata i ja ju nagovaramo da je opet pusti, ali ona neće. Dobro se slažemo. Peče fine kolače, najčešće za moj rođendan ili neke blagdane. Volimo se šaliti.

Moj tata je profesor. Predaje nekakve čudne predmete. Ispravlja testove, piše na računalu... Prezaposlen je. Šalimo se, no kad je ozbiljan trenutak, svi se moramo uozbiljiti i biti - tihi! No, u nas je uvijek veselo.

Veselje čini najmlađa sestra, dvogodišnja Magdalena. Neštašna je, voli jesti tijesto i svaki put kad mama peče kolač i Magdalena se zaposli. Uzme šaku tijesta i gurne ga u usata. Pojela bi cijelu zdjelu. Često skače po kući s Izidorom koja je učenica drugoga razreda. Dobra je učenica. Kad nešto nađe na podu, uzme i kaže da je njezino, a zapravo je - moje. Potom se svađamo, a katkad i potučemo. Još se i Magdalena umiješa, pa tata. ..Pomozi Bože! Uglavnom, poslije se svi tome smijemo.

Na kraju sam ostala ja, Lucija. O sebi nemam baš puno toga reći, osim, kako bi Izidora rekla: „Ti si najveća gnjavatorica na svijetu!“ ili Magdalena: „Nepodnošljiva si!“.

Imamo i tri ribice. Jedna je Izidorina, druga Magdalenića, a treća moja. One su mali problem u kući. Svako ih jutro treba hraniti, a nitko se ne sjeti! Osim mame. Neki put, sirote, dobe jesti na večer. Ali to se rijetko događa. One su ukras u kući. Volimo ih.

Mi smo vesela i složna obitelj i nijedna svada ne može srušiti našu ljubav.

Lucija Pavetić, 5.r.

KRUH MOJE BAKE

Ništa me tako ne veseli kao kad moja baka peče najsladji kruh za svoju obitelj. Zamiriši sve oko kuće. Koliko joj je trebalo truda da od zrnja napravi kruh. Za veće blagdane posebno ukrašava kruh. Naučila me da se kruh ne baca jer je to Božji dar. Treba ga davati gladnim i siromašnjima.

Kad mi, još onako vrućega, baka odlomi krajčak, mojog sreći nema kraja.

Matija Nuli, 5.razred

Dječaci i djevojčice, radovi učenika 2.r

VOLIM SVOJU OBITELJ

Moja obitelj je brojčano mala, ali za mene je ona velika jer mi pruža ljubav cijelog svijeta. Kad sam imao četiri godine, nekoliko mjeseci živio sam s djedom i bakom. Dok su moji roditelji radili i živjeli u Njemačkoj, ja sam se igrao u dječjem vrtiću sa svojim prijateljima i mislio na njih. Iako sam bio u rukama „svojih“, život bez roditelja nije mi se svidio. S nestrljenjem sam čekao da padne noć jer onda bi zazvonio telefon i s druge strane slušalice začuo bih njihov glas. Jedne kišne večeri, dok sam se kupao, začuo sam dolazak automobila u dvorište. Potom su se vrata nečujno zatvorila, a u kupaonicu su se ušuljali mama i tata. Suze radosnice oblile su nam lice. S radošću se sjećam toga trenutka i pamtim ga kao najljepšu večer u mojoj životu. Dugo mi je trebalo da shvatim kako smo ponovno zajedno i kako se više nećemo razdvajati.

Daniel Kosovec, 6.a

OBITELJ VESELIĆI

Mi smo mala zajednica koju čine: tata, mama, moja dva brata i ja. Po starosti sam iza mame, ali s obzirom na bonton stavio sam se na zadnje mjesto. Neki nas zovu „Obitelj veselić“ sigurno s opravdanim razlozima. Kod nas u kući je uvihek veselo, a kako i ne bi kad nas, hvala Bogu, ima. Kroz tjeđan smo svi zauzeti i radimo, ali zato vikende provodimo zajedno. Moj tata Zoran malo je deblji. Ima smedu kosu i srednjeg je rasta. Dobar je i pravedan. Uvijek nas sve sasluša i onda presudi. Ima svoju firmu, dosta je zauzet poslom, ali svaki slobodan trenutak i vikende nastoji posvetiti nama.

Moja mama Jasna ima crnu kosu i srednjeg je rasta. Dobra je i uvijek nam pomaže oko domaće zadaće. Iako radi više vremena provodi s nama. Tješi nas kad smo tužni i pomaže kad smo bolesni.

Josip je naš najmlađi brat. Ima smedu kosu. Ide u vrtić i ja ko je živahan. Misli da može sve što i mi, ali on je još malen.

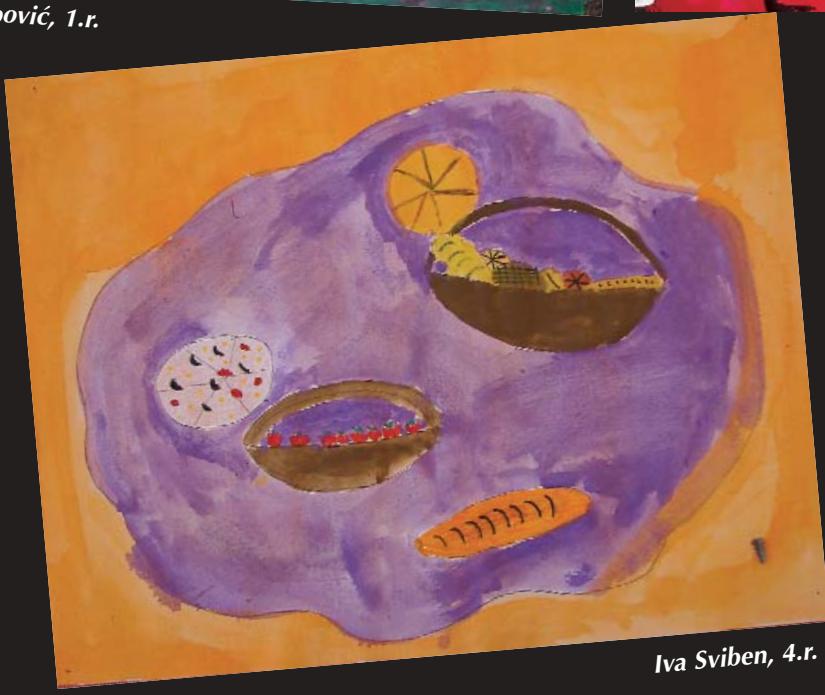
Ivan ima svjetlo smedu kosu i mlađi je od mene. Ide u četvrti razred. Za njega kažu da je mirniji od nas.

I napokon ja. Ja sam Petar za one koji ne znaju. Imam smedu kosu i smede oči. Idem u šesti a razred i volim se dobro zabaviti. Kažu mi da sam nestasań jer stalno brbljam. A ja sam samo znatiželjan. Kako da saznam ako ne pitam? Živimo u stanu na četvrtom katu. Do stana ima osamdeset i jedna stepenica. Kako to proći u tišini? Ja pjevam svoje vesele pjesmice. Josipu je teško jer ga „bole noge“ pa traži mamu ili tatu da ga nose. A Ivan, mama i tata nas umiruju od prve do zadnje stepenice. Na kraju se ne zna tko je bio glasniji. Ali nije važno, baš se lijepo zabavljamo!

Najviše se veselim vikendima i praznicima jer tada je cijela obitelj na okupu. Zajedno odlazimo na naše nogometne utakmice. Istražujemo dijelove Hrvatskoga zagorja, uživamo u prirodi i navijanje. Kad smo kod kuće pomažemo roditeljima u kućnim poslovima kako bi nam bilo ljepše i ugodnije.

Volim svoju obitelj. Nije važno jesmo li bogati ili nismo, važno je da se volimo, da smo zajedno i da poštujemo jedni druge.

Petar Kuljak 6.a

Uzburkano more, likovna skupina nižih razreda

Najstarija zlatarbistička učiteljica

DJECA ISTA ZA

U Kustošiji, zapadnome dijelu Zagreba, posjetili smo **Željku Buntak**, učiteljicu zlatarbističkih učenika od 1935. do 1946. godine.

Rođena je 1912. u Loboru, kao prvo dijete u obitelji **Zuber** koja je imala desetero djece. Premda je zakoračila u 96. jesen života, gospoda Željka Buntak doima se vitalnom osobom, a kad je ugledala monografiju Lobora, koju joj je darovao autor, **Vladimir Matejaš**, sjećanja su navirala poput slapa:

Četvrtak - "sedmički praznik"

-Imala sam prekrasno djetinjstvo u Loboru gdje sam završila pučku školu. Sjećam se klupe u Buntakovom selu na kojoj sam sjedila sa svojom učiteljicom, majkom **Paje Gregorića**, zajedno s nekoliko drugih djevojčica i učile smo plesti i heklati. Bilo je to četvrtkom, koji je bio nenastavni dan ili kako se to tada zvalo "sedmički praznik".

Nakon pučke škole u Loboru Željka Buntak nastavila je školovanje u Građanskoj školi u Zagrebu i kasnije učiteljskoj preparandiji u Čakovcu. Nakon završena školovanja tadanje Ministarstvo prosvjete rasporedilo ju je na rad u današnju Zla-

Završna školska svečanost, lipanj 1932.

tar Bistricu, njezino prvo radno mjesto.

Godine 1933. udala se za Mirka Buntaka, prvoga učitelja i upravitelja Državne osnovne škole Brestovec. Vjenčali su se u loborskoj župnoj crkvi sv. Ane. Iste je godine počela raditi u Brestovcu, a sa suprugom je stanovaла u školskoj zgradi u kojoj su rođena i njezina djeca, **Dražen** i **Alemlka**, oboje stomatolozi.

Sjeća se kapelana **Antuna Mlinara** koji je ponedjeljkom držao vjeronauk. Na svetu misu učenici su odlazili u zlataršku crkvu, samo bi na "Lovreče" pohodili kapelu sv. Lovre u Lovrečanu.

-Djeca su uvijek ista, za sva vremena. Ima dobrih i zločestijih i tu se ništa promjenilo nije. Roditelji su rijetko dolazili u školu zanimati se za svoju djecu. Razgovarala sam s njima o njihovu djetetu ako bismo se slučajno sreli na cesti. Inače me za moje učiteljevanje u Zlatar Bistrici vežu lijepo uspomene-

Željka Buntak vitalna i u 96. godini

SVA VREMENA

Perivoj ispred škole

Učitelji općine Zlatar, 1937.

prisjeća se gospođa Buntak koja je prije deset godina bila pozvana na prigodnu svečanost povodom 70-obljetnice osnovne škole, ali svoj je nedolazak ispričala razlogom jer nije imala "lijepoga škrljaka".

O svojem suprugu, kao prvome ravnatelju, kaže:

-Živjela sam paralelno dva odvojena života, jedan učiteljice, a drugi supruge i majke. Upravitelj (Mirko Buntak, op.a.) znao je nenajavljeni doći na sat u "nadgledavanje". Bio je strog. Došao je na sat, slušao i ništa poslije nije govorio.

Objed za Stepinca

Sjetila se i čestih dolazaka negdašnjih uglednika u Zlatar Bistrigu, a posebice se sjeća dolaska kardinala **Alojzija Stepinca**. Ne sjeća se, doduše, tko mu je bio u pratnji, ali pripremila je svečani objed.

U svojoj 96. godini gospođa Željka je vedra, optimistična, živahna duha...Oči su joj pune sjaja. O bolestima ne govori, osim što se požali na noge, s nadom "kako će i to prestati". Veseli se ljetnim boravcima u vrtu i čitanju knjiga, a čita - bez naočala! Do nedavno ju je često "zračnom vromom" zvao prijatelj iz mladosti, dvije godine mlađa varaždinska glazbena legenda, profesor **Marijan Zuber**.

-Kakav je on bio šarm, uvijek spreman za pjesmu - prisjeća se najstarija zlatarbrička učiteljica, za koju bismo voljeli da, nakon više od pola stoljeća, ponovno zakorači školskim stazama svoje mladosti.

Ispratila nas je riječima: "Pozdravite mi sve u Loboru i Zlatar Bistrici".

*Božena Slunjski i
Vladimir Matejaš*

Ivanka Merkoci

LJUBAV PREMA STARINI

Učiteljica Ivanka Merkoci počela je raditi u školi 1950., a s njom se oprostila 1993. godine:

-Kao učenica i učiteljica prošla sam nekoliko sustava: "staru Jugu", NDH, komunizam i slobodnu Hrvatsku.

O učenicima govori biranim riječima, jer "zanimali su se i za

predmete i za slobodne aktivnosti i uključivali se u ručni rad, cvjećarstvo, domaćinstvo i dramsku grupu".

Kakav je nekad bio odnos učitelja i učenika?

-Nisu bili kažnjavani, bili su opominjani. Nije bilo šibe ni magareće klupe, nego dogovor i razgovor s roditeljima da i oni pomognu, ako je netko bio malo više živ i previše aktivan.

Kako je škola tada izgledala?

-Nekada je škola bila dvorazredna, samo četiri niža razreda i kad sam ja došla radio je bračni par Dubravica. Kako se mjesto povećavalo, bilo je puno zaposlenih pa je bila veća potreba za školom do 8. razreda. Počela je gradnja škole pa se nastava održavala na raznim mjestima. Moj razred bio je 1. kat vrtogasnog doma, jedan razred je bio u kući obitelji Bezak tj. u tvojoj kući Viktorija, a jedan u ondašnjem Zadružnom, danas Domu kulture.

A kako se odijevalo?

-Kute su bile za nas, pa čak i za vrtićevce. Najprije su bile crne, zatim plave i crvene.

Kako su djeca dolazila u školu?

-Naša su djeca dolazila pješice iz Selnice, Ervenika, Lovrečana i Veleškovca. Područna škola bila je u Lipovcu, a sada djecu iz Lipovca vozi kombi.

Možete li usporediti Zlatar Bistrigu nekad i danas?

-Škola se zvala Brestovec. S druge strane bili su Grančari. Dok sam 1950. došla u Zlatar Bistrigu, mene su moji prijatelji i roditelji propitkivali: „Kažeš da radiš u školi Brestovec, stanuješ u Grančarama, hraniš se u kuhinji na željezničkoj stanici Zlatar Bistrici. Kako to uspijevaš obići? Vozиш li se biciklom?“. Ne, to je sve jako blizu i to - u Zlatar Bistrici, kazala sam im.

Čime se bavite u mirovini?

-Imam puno hobija. Sakupljam starinu, radim ručni rad, ispunjavam križaljke te se bavim kućanskim poslovima i radim u vrtu.

Viktorija Bezak i Klaudija Petrinić, 6.b

Vlado Hajnić

SJEĆANJA UZ BIJELI JORGOVAN

U školskoj knjižnici razgovarali smo s bivšim učiteljem, dugo-godišnjim ravnateljem i uvijek dragim, rado viđenim prijateljem, gospodinom Vladom Hajnićem.

U Zlatar Bistrigu došao je 1956. godine. Zatekao je pet učiteljica i školsku zgradu s dvije učionice:

-Započeli smo rad s redovnih šest razreda B tipa, ali sam tražio i uspio dobiti odobrenje za otvaranje i sedmoga razreda. U sedmi razred krenulo je osam učenika.

Godine 1957. ti su učenici završili osmi razred, a u sedmi je krenulo dvadeset novih učenika. Naglasio bih kako je od samega početka započela bitka za kvalitetu rada u školi i kvalitetu osoblja. Ponosan sam što je u moje vrijeme ravnateljstva većina učitelja završila doškolovanje i stekla odgovarajuću stručnu spremu, te je 80 posto nastave bilo stručno zastupljeno. Rezultat toga bili su vrhunski rezultati na republičkom vrednovanju škola. U vrijeme mojega dolaska škola je bila higijenski punkt mesta. U podrumu su bili tuševi koje su i mještani mogli koristiti za vrijeme vikenda. Škola je bila centar kulturnih zbivanja, djelovali su tamburaški orkestar i dramska sekacija. Unutar škole, zbog sve većeg broja učenika, došlo je do velikog problema s prostorom. Dogradnja se odvijala u nekoliko etapa dok škola nije dobila današnji izgled. Za to vrijeme nastava se odvijala na više mjesta, kod Cahuna, u Društvenome domu, Vatrogasnog domu i u zgradi općine. Od pedesetih do sedamdesetih godina bilo je uobičajeno druženje učitelja susjednih škola, razmjjenjivala su se iskustva, a sve bi završilo druženjem uz glazbu "koja je bila na mojim ramenima". Od 1971. godine radio sam kao pedagog u OŠ Konjčina, a nakon tri godine vratio sam se u Zlatar Bistrigu kao učitelj njemačkoga jezika. U mirovinu sam otišao 1988. godine, nakon 32 godine rada u OŠ Zlatar Bistriga. Kao umirovljenik povremeno sam radio na zamjenama u školi, a bio sam i načelnik Općine Zlatar Bistriga.

Gospodin Hajnić s poštovanjem se sjetio i prvoga učitelja škole:

-Škola ne bi bila ono što jest da nije bilo Mirka Buntaka, čovjeka široke kulture, muzički obrazovanog, s velikim smislim za rad s ljudima u ono vrijeme. Mnogo je radio na unapređenju gospodarstva kraja.

S mnogo osjećaja gospodin Hajnić sjeća se još nečega:

-Prije pedeset godina u cvjetnjaku ispred škole cijepio sam bijeli jorgovan s dvostrukim cvjetovima. Taj je jorgovan rastao uz ogradu, a tijekom cvatnje prolaznici su nemilice trgali njezine cvjetove. Netko pametan odrezao je donje grane te se jorgovan formirao u visoko stablo. Sada ga nitko ne može uništavati. Još uvjek cvate svako proljeće i kad prolazim pokraj škole budi u meni lijepa sjećanja.

Željko Findak, 8. b

Marija i Dragutin Lujanović

KATKAD NAM NEDOSTAJE ŠKOLA

-Vrijeme u mirovini provodimo radno. Održavamo svoj mali vrt i voćnjak, uvijek imamo posla oko kuće i nikad nam nije dosadno. Jedino nam katkad nedostaje škola. Volimo se sjetiti svih događaja i učenika- kažu Marija i Dragutin Lujanović.

Gospoda Marija počela je raditi 1.rujna 1962. godine, a u mirovinu je otišla četrdeset godina poslije.

U vašim pedagoškim počecima kakav je bio odnos učitelja i djece?

Dragutin: Odnos učitelja i djece bio je dobar, no učitelji su katkad djecu tukli, ali samo kad su oni to zaslužili.

Kako je škola tada izgledala?

Marija: Škola je bila dosta manja. Imala je samo četiri učionice i upraviteljski stan u kojem je živio upravitelj (ravnatelj). Nadograđivala se dva puta. Prvi put su sagradene dvije učionice, a drugi put je nadogradjen kat i vrtić. Nastava se za vrijeme obnova održavala i na drugim mjestima u Zlatar Bistrici, primjerice zgradi općine, Vatrogasnog domu, Domu kulturne...

Je li bilo razlike u odjevanju između dječaka i djevojčica?

Dragutin: Svi smo imali kute, ali su se razlikovale u boji i obliku. Učitelji su najčešće nosili crne ili smeđe, a učiteljice crvene i zelene kute. Svi učenici su nosili plave kute, samo što su dječaci imali kraće.

Kako su učitelji i učenici dolazili u školu?

Marija: Svi učenici su dolazili pješice jer nije bilo puno prijevoznih sredstava. Učitelji su također dolazili pješice, a oni koji su živjeli u nekim drugim mjestima putovali su vlakom.

Dragutin: Bilo je vrlo zanimljivo kad su učenici iz Ervenika i Opasanjka dolazili svi mokri od kiše i snijega. Tada je rijetko tko imao bicikl, jer su bicikli bili skupi.

Sjećate li se najzanimljivijeg događaja?

Dragutin: Najzanimljivijim mi se čini vrijeme kad smo nastavu održivali u malim zamračenim prostorijama u Domu kulture koje smo nazivali „katakombe“. Bilo mi je vrlo teško učiti učenike jer smo bili u malim prostorijama i imali smo loše uvjete za rad, no ipak su učenici uspijevali naučiti i postignuti dobre rezultate u dalnjem obrazovanju.

Marija: Meni se najzanimljivijim čini kad su učenici naše škole učili zemljopis u različitim učionicama, te su uvijek morali nositi kartu i njezin stalak. To im je bilo teško, pa je škola kupila atlase koje nisu nosili kući, nego su ih ostavljali u školi. Ti atlasi su još u vlasništvu škole i jako dobro su sačuvani.

Možete li usporediti današnju Zlatar Bistrigu sa onom kakva je tada bila?

Dragutin: Zlatar Bistrica je prije imala više stanovnika i bila je središte svih okolnih naselja. Bilo je manje stambenih zgrada, ali je bilo više učenika.

Anja Godinić, 8.b; Filip Pezić, 8.b i Petar Kuljak, 6.a

Vjenceslava i Pero Pavleković

SVE JE BRZO PROŠLO

Svoj radni vijek nastavnice biologije i kemije Vjenceslava Pavleković počela je 1956. godine u Šemnici Gornjoj, a već dvije godine poslije zaposlila se u Osnovnoj školi Zlatar Bistrica u kojoj je radila do umirovljenja. Iza nje su 42 godine zlatarbističkoga radnoga staža! Njezin suprug Pero, nastavnik matematike, prvo je mjesto dobio u međimurskom mjestu Kotoribi.

Oboje kažu kako su s učenicima uvijek dobro suradivali, ali :

-Nekad su učenici marljivije radili i više su cijenili rad, kriteriji su bili stroži i više se je tražilo. Danas su djeca slobodnija i otvoreni nego prije. I učitelji su bili više cijenjeni nego danas.

Vjenceslava Pavleković ostaje zapamćena i po tome što je ekologiju na velika vrata uvela ne samo u našu osnovnu školu, koja je postala prvom EKO školom u Krapinsko-zagorskoj županiji, nego i u Zlatar Bistrigu. Na natjecanjima nagrade nisu izostajale:

-Učenici su bili dosta motivirani i za biologiju i za kemiju, možda zato što smo u Zlatar Bistrici mnogo radili na ekološkim pitanjima, skupljali papir, sadili cvijeće, uređivali okoliš... Ekološki smo djelovali otkako sam došla u Zlatar Bistrigu. Djeca su bila puno aktivnija i marljivija nego danas, čak je bilo i čišćenja mjesta (djeca su uređivala svoje mjesto), pa bismo napravili listu najboljih. Za dobiveni novac od sakupljenog papira organizirali smo razne izlete. Godine 1993. bio je prvi Eko kviz u Republici Hrvatskoj na kojem su naši učenici postigli veliki uspjeh - prvo mjesto ! Bila su i natjecanja iz kemije, na kojem su također postigli sjajne rezultate. Jedna je učenica bila treća u Hrvatskoj- prisjeća se gospoda Pavleković čija je unuka Beti učenica drugoga razreda naše škole.

Odlaskom u mirovinu aktivnost Vjenceslave Pavleković nije prestala. Predsjednica je udruge "Lijepa naša".

-To je u čovjeku, nešto te goni, to me valjda drži. Udruga "Lijepa naša" još uvijek postoji, ima 40 članova, sadimo cvijeće, organiziramo izlete...Žao mi je što se u udrugu ne uključuju djeца. Biti na zraku i u prirodi je život.

U slobodno vrijeme Vjenceslava Pavleković organizira izlete, putuje sa suprugom, obrađuje vrt, a ima i daka kojemu "moram sve napraviti po zahtjevu".

Gospodin Pavleković nekoliko je puta radio na zamjenama u školama, a zadnje četiri godine je sudac- porotnik. Također se bavi uređenjem svojega okoliša...

Kad bi njih dvoje ponovno trebali birati profesionalno opredjeljenje, opet bi izabrali učiteljski poziv, jer "poziv u vezi s djecom je nešto lijepo".

Pitali smo nekadašnjeg ravnatelja škole sjeća li se njezine dogradnje?

-Godine 1970. godine počela je dogradnja i obnova škole. Današnja kuhinja bila je učiteljski stan. Uselili smo se 1971. i od tada je postojao vrtić. U sklopu škole, dakako, i sve je to bila jedna ustanova-kaže Pero Pavleković.

-Bilo je lijepo i sve je lijepo završilo, ali sve je brzo prošlo- rekše u glas.

Sandra Margetić i Danijela Mikulec, 8.a

Andela Čižmek

SRETAN I ISPUNJEN ŽIVOT

Andela Čižmek radila je kao učiteljica razredne nastave, ali je tijekom godina često i „velikima“ predavala ruski koji se učio kao strani jezik. Oduvijek je obožavala dječcu, a rad u školi omogućio joj je da s tim objedini i svoj veliki interes prema glazbi i dramskoj umjetnosti. Stoga i ne čudi što je dugo vremena vodila dramsku grupu te s učenicima sudjelovala na raznim natjecanjima i smotrama. U posebno lijepom sjećanju ostali su joj „Veseli petki“ na kojima su se učenici družili uz pjesmu, glumu i ples te kvalitetno provodili slobodno vrijeme.

Tijekom rada u školi rodila se i njezina velika ljubav prema slikanju. Često je portretirala svoje učenike i darovala im te rade, a mnogi od njih i danas ih posjeduju. Gospođa Čižmek već desetak godina aktivno se bavi slikarstvom. Članica je Hrvatskoga likovnog društva i svojim je radovima sudjelovala na brojnim izložbama.

Iako u mirovini, vrlo aktivno provodi dane. Voli putovati. Posjetila je Rusiju, Francusku, Španjolsku... a lijepa su je putovanja potakla na samostalno učenje stranih jezika, tako da joj njemački i francuski nisu strani.

Svakodnevno „prohoda“ nekoliko kilometara. Šetnje u prirodi i šumi, obradivanje zemlje i briga o nekolicini domaćih životinja ono je što je čini sretnom i zdravom, a tu često nalazi inspiraciju i motive za svoje slike. Bavi se pro- učavanjem ljekovitoga bilja te je uvijek spremna dati savjet za zdravstvene tegobe ili darovati domaći pripravak za čaj od cvjetova nevena koje sama uzgaja.

Gospodu Čižmek često se može susresti negdje na relaciji između Zlatar Bistrice, Lovrečana i brijege na Cetinu i uvijek će pronaći minutu za razgovor. Kada joj vremenke prilike baš ne dopuštaju izlazak, rado pročita dobru knjigu ili napravi nekoliko poteza kistom po platnu.

Lijepo je znati da netko toliko godina živi sretan i ispunjen život, a to najbolje mogu potvrditi citirajući je: „Da se ponovno rodim, opet bih postala učiteljica i sve bih živjela isto.“

Anja Godinić, 8. b

Dedeovi školski dani

Moj dedek se zove Branek. Rođen je 1946. jeta. On mi je pri povjedal o svojim školskim danima. V školu je isel pešice. Bil je bos. V ruke je nosil kredu i školsku pločicu. Moral je fejt paziti da mu se pločica ne putere, jer ake bi ju potrl onda bi bile batin. Kad je dobil dva bil je vesel, jer vučiteli su bili hudi. V školu je nosil šnitu kruha z domaćem pekmezem namazane. Stalne nam pripoveda kak je denešnje dece liepe, a on je bil sirumak. Ej, dedek, dedek nismo mi tomu krivi.

Lana Bartolek, 3. r.

Djed se sjeća

Zamolila sam djeda da mi priča o svojim školskim danima. Bi lo je to prije dosta vremena pa mu je sjećanje izbljedilo. Ipak se sjeća nekih bitnih detalja, a to su da nekada nije bilo školskih torbi. Ja nisam mogla shvatiti da su djeca u školi učila bez knjiga. Pisala su na male pločice, a u dućanu su se kupovali posebni kamenčići koji su služili za pisanje.

Ono što mu je ostalo u sjećanju je i to da se zimi u razredu ložilo drvima, pa su dječaci bili zaduženi da u razredu ima uvijek dosta drva.

U školi je radio striček kojeg su zvali podvornik i on je ujutro rano ložio peći da djeca budu na toplom. Radio je i sve majstorske poslove, ali je i volio zločestije dečke malo navući za uši, pa su dječaci osjećali strah od njega. Zato se djeda sjeća dobre učiteljice. Ona je u jednoj prostoriji imala svu djecu koja su pohađala različite razrede.

Ispred škole je bio veliki cvjetnjak kojeg su uređivala djeca sa svojom učiteljicom. Oni su odlazili na izlete samo u prirodu. Ni je bilo mogućnosti za odlazak u kazalište.

Deda se s veseljem prisjeća svojih školskih dana, a ja zaključujem da mu je u školi bilo puno teže nego meni danas.

Mihaela Čukman, 4. r

Najbolji dječak

Ima jedan dječak u mom razredu koji mi se sviđa. Ime mu je Patrik i živi u Zlatar Bistrici kao i ja. Kosa mu je svjetlosmeđe boje, a oči plave. Volim provoditi vrijeme s njim zato jer je pametan, pristojan, simpatičan i drag dječak. Pozdravlja i poštuje sve ljudе oko sebe, i one starije i one mlađe. Sviđa mi se sto svoje vrijeme voli provoditi i sa djevojčicama, a ne samo sa dječacima. Prema djevojčicama se ponaša pristojno i pravedno. Kada nas netko zeza ili je nepravedan i grub prema nama on nas brani. Za vrijeme odmora voli pričati s nama, igrati se i zafrkavati. Nadam se da se nikada neće promijeniti i da će zauvijek ostati tako dobar prijatelj svima nama.

Maja Ivančan, 2. r

Najbolja djevojčica

Jednog dana prije osam godina u Zagrebu se rodila mala djevojčica.

Vrijeme je prolazilo. Mala djevojčica je rasla, igrala se veselila se školi kao i ja.

Upoznali smo se u vrtiću, a sada se družimo u razredu.

Ona je umiljata, brižna i veoma dobra. Voli drugima pomagati u učenju. Jako je dobra djevojčica i zove se Dora.

Karlo Martinuš, 2. r.

Zvonko Hitrec- Brzi:

Nikola je bil "gospod vučitel"

Pitate li u Lovrečanu za Zvonka Hitreca, odgovor čete dobiti uz razmišljanje prolaznika, ali pitate li za Brzoga, odmah će vam svatko pokazati njegovu kuću.

-Kad sam došel za šegrta, svaki je moral imati "špicname". To je bila obveza. Meni je šef rekao "ti buš Brzzi" i Brzi sam ostao. V Konjščini me nitko ne pozna po prezimenu, nego po "špicnamenu"- pripovijeda živo jedan od najstarijih negdašnjih učenika naše škole, koju je počeo polaziti početkom Drugoga svjetskoga rata, 1940. godine.

Prebire po starim fotografijama, prisjeća se svojega učitelja Nikole Koprića i pokazuje jednu koja je sjećanje na prvu svetu pričest:

-Slikano je v Zlataru, ispred Sokolane. Brzo smo se slikali, jer su rekli: "Djeca bježte, samo što borba nije počela". To je bio početak treće borbe u Zlataru koja je trajala šest dana. Po potoku smo došli do Rauera. Tam su već partizani bili. To je bilo 1943. godine.

Njegov je razred bio mješovit, 44 učenika, ali su "curice ekstra sjedile". Kako je Zlatar bio opterećen velikim brojem djece u školi, vlasti su odlučile graditi školu, ali u Lipovcu:

"Opasna Đida"

-Dali su prednost onome tko ima gradilište, pa su, na inicijativu Kapeta uskočila braća Šketanci, koja su imala firmu "Jajeks" koja je u Englesku izvozila purane iz Hrvatskoga zagorja. Sjedište je imala na mjestu na kojem se danas nalazi "Elcon". Puno su delali za mjesto. Kupili su gradilište od staroga dede Kunovića i tražili da hoćemo školu imati i tak se škola počela graditi 1927. godine. Šketanci su tražili da učitelj bude "domaći", ne "strani" i da bude oženjen! Imali smo tri učiteljice. Jednu smo zvali Đida i bila je "strašno opasna". Tukla je da su to strahote bi-

le. Druga se zvala Ružica i bila je kod Cahuna na stanu. A moj je razrednik Nikola bil gospodin u pravom smislu. Onda učitelji nisu bili samo učitelji u školi, nego su organizirali razne predstave, držali predavanja, bili su nositelji društvenoga života u mjestu. Posebice je agilan bio Mirko Buntak. Buntak je bil u ratu, ali je kasnije napravil pogrešku. Zvoni su se s lovrečanske crkve dali prelijevati. Bili su pogodenici za rata i spucali, pa je Buntak pribiral novce za obnovu zvona. To ga je koštalo službe. Bil je dekretom premješten u Pregradu. Tam je napredak napravil pa ga je Zagreb potegnul, čini mi se u Varaždin. Zaistinu je bil odličan učitelj. No, ti isti zvoni, veliki i srednji, su z vagonom iz Štajerske bili dopremljeni u Zlatar Bistrigu. Tonča Jakušić, komandir Vatrogasnog društva, je organizirao vatrogascce kao pratnju. Dobil je "befel" ako s vatrogascima ide van "svi idu v rešt". Stariji se nisu "ufali". Onda je Tonča nas oblikel, dal nam kacige i crvene remene i mi smo pratili zvona. Od tada "me se računa" u Vatrogasnom društvu, dakle od srpnja 1947. godine.

Zvonko Hitrec govori kako su se, u doba njegovih pučkoškolskih dana, učenici prema učitelju odnosili sa strahopoštovanjem.

- Nisi si mogel dopustiti da ga svaki čas nekaj pitaš, ali prema svim učenicima imali su jednak odnos. Ja sam bil prilično živahan i nemiran i znao sam dobite packe šibom na ruke, a raspon je bio od dvije do pet.

Od predmeta gospodin Hitrec posebice je volio povijest.

-Kad si isel po cesti svakog se prolaznika pozdravilo. Ako nisi, pa je taj rekao učitelju, onda smo "keca" zvlekli-prisjeća se gospod Zvonko koji nam je pojasnio i nastanak Zlatar Bistrice:

-Ovaj del prek ceste prema Lovrečanu je bil Breshtovec, a onaj drugi dio Grančari, sve do 1962. kada je nastala Zlatar Bistrica. Zlatar Bistrica se samo zvala željeznička stanica, pošta i vatrogasni dom. Nekad je današnja Zlatar Bistrica imala samo 24 kuće. Moja je kuća bila zadnja, uz Berlafe. Još postoji i na gredi piše 1882. godina, Janko Hitrec i Bara Vrbek. Naime, moj se deda priženil Vrbekima. Najstarije je prezime bilo Sente, pa Jendrec i Kunović, ne Kunić kak sad...

Danas, koliko mu zdravlje omogućuje, uživa u svojem hobiju, obrađivanju vinograda. Prije nego što smo se s njim pozdravili, recitirao nam je pjesmicu iz svojega školskog doba "Hrvatski mornar". Nije mogao zaustaviti suze.

Filip Mikulec i Benjamin Tumpić, 8.a

Ana Mezak: Same jena pločica

U Veleškovcu sam posjetio **Anu Mezak**, jednu od najstarijih učenica. Učenica je bila od 1939. do 1943. godine, da-kle u školu je krenula prije početka Drugoga svjetskoga rata, a školu je završila tijekom rata.

Sjećate li se svoje učiteljice?

-Zvala se Željka Buntak i bila je dobra učiteljica. Kad sme bili zločesti djevojčice bi dobivale packe po dlanovima, a dječaci po guzici.

Gospoda Mezak se nasmijala:

-Moj budući suprug je bil male življi, pa je pune dobival packe, zate se snašel i odrezal del popluna i to zašil na hlače pa kad je dobival packe niš ga nije bolele.

Koji se sve pribor koristio za školu?

-Nije bile kak danes da ima pune bilježnica, olovka i se- ga. Negda je bila same jena pločica, mali kamenček i spužvica s čim se brisale. Siromašniji su imeli lugužare od slame i torbe od domaćeg platna, a oni malo imućniji od kože.

Kako se odijevalo?

-Kak je do imel dinareka v žepu.

Kako se putovalo u školu?

-Pješice. Tri kilometra sme bosi hodili.

Sjeća se i doživljaja, velike tučnjave na raskrižju u Zlatar Bistrici:

-Dečeci su se tam tukli, a mi djevojčice sme bile pametne- še. To sme same gledele i smejale se.

Prisjećajući se izgleda Zlatar Bistrice, kaže:

-Zlatar Bistrica je bila menša nek denes, bile je menje stanovnika. Bil je same jen dućan kre stanice i puti su bili šu- drani. Negda sme se igrali s prijatelji, a ne kak denes su de- ce jedini prijatelji kompjuteri.

Voljela je čitati i željela bi da se sada negdje u blizini otvoriti knjižnica kako bi joj dobra knjiga bila bliže. A njezina umirovljenička sadašnjost:

-Brinem se o svojim puranima, kokošima, psu Rokiju i vr- tu. Kada to ne radim, dosadu ubijam gledanjem televizije.

Vedran Majcen, 6.a

Ivan Sugnetić: Tuširanje u školi

Kad je umirovljeni trgovac Ivan Sugnetić u jesen 1945. krenuo u školu, ona je jadno izgledala:

- Ja sam bio dio prve poratne generacije učenika OŠ Zlatar Bistrice. Do 1945. je trajao rat i česta su bila bombardiranja, pa se i nije išlo u školu jer je cesta bila puna vojni- ka. Škola se tada održavala pri „Kuke“ pod lipom. Kad je 1945. završil rat onda su svi ponovne morali iti u školu, tak su z menom išli i oni koji su bili 1937. i 1938. godište. A škola je izgledala baš jadno, jako jadno. Nije bilo dvoranе. Ulaz je bio kraj bivšeg cvjetnjaka i bile su samo dvije učio- nice: jedna u hodniku lijevo, a druga nasuprot nje desno. U podrumu škole bile su kupaonice i tuševi. Svaki učenik bar- rem jednom tjedno morao se tuširati. Razredi su imali klupe i sjedalo u jednom komadu. Sjedala su bila zelena, a klupe su ispod imale mjesto za torbu. U „komadu“ je sjedilo više učenika. Vani je bilo učiteljsko podvorje i školski vrt.

Njegovi prvi učitelji bili su, Mirko Buntak, po kojemu je jedna zlatarbistička ulica dobila ime i njegova supruga Željka. Sjeća se i učitelja Koprića, a 1947. došli su Ivan i

Stana Dubravica.

Kakav je bio odnos nastavnika i djece?

-Strog! Na satu je morala biti tišina i mir. Tko bi se smijao ili pričao dobio bi packu, šibom ili ravnalom po prstima. Packe su bile bolne i nekad zaslužene radi društva, a da taj koji ju je dobio uopće nije bio kriv. Kad bi šiba pukla, učenik kojemu se to dogodilo morao bi donijeti novu. Roditelji se nikad nisu žalili na učitelja radi toga što je dijete dobilo packu. Oni su uvijek vjerovali učitelju. Što je učitelj napravio, za roditelje je bilo zakon i kad je učitelj pogriješio rodi- telj to djetetu ne bi vjerovao. Dijete bi uvijek nakon packe bilo još i kod kuće kažnjeno.

Znanje učenika provjeravalo se obvezno ispitivanjem pred pločom:

-Nastava je bila svaki dan u jutro, a popodne sam obvezno morao voditi na pašu konje i krave. Knjigu sam nosio sa sobom i učio na paši.

Bilo je i smiješnih zgoda:

-Osnovala se postolarska zadruga i svi smo učenici dali popraviti cipele, a poslije ih nitko nije mogao platiti, jer ro- ditelji nisu imali novaca. To je bilo organizirano posred- stvom učitelja Dubravice, pa je on to morao platiti. Naj- smješnije je bilo što je moj tata bio „šuster“. Svako ljeto smo svi trebali dolaziti spremat ugljen i drva i s tim su nam zimi zakurili u velikim kaminima koji su bili u učionicama tak poj nam je bile tople. Nije bilo konfekcije nego bi roditelji morali nabaviti platno i sami sašti odjeću. Knjige su se dobivale u školi. Prvi razred imao je početnicu. Kad smo naučili pisati, već u drugom polugodištu prvog razreda pisali smo krasopisom u zadaćnicu. Dan kad se pisala zadaćnica u školu smo donijeli tintu u „flašici“, pero i bogačicu. Po svakoj napisanoj riječi prošli smo bogačicom (tako smo nazivali upijač tinte). Tako smo dobili ocjenu iz urednosti. Za- daćnica je uvijek morala biti uredna, bez čuptanja perom. To je bilo jako teško, jer se malim trkom mogla upropastiti zadaćnica.

Ma kako da je bilo teško, školsko mi je doba bilo jako li- jepo i draga mi je što sam još uvijek povezan sa školom. Ja sam bio njezin učenik, zatim moja djeca, a sad i unuci.

Zlatar Bistrice sjeća se kao „čistog sela“:

-Bio je jedan dućan dolje na stanicu i jedan na mjestu gdje je sad doktorica Folnović. To je bio dućan Kapet. Tamo smo išli kupovati pločice, spužve i kamenčice kojima smo pisali. Danas je Zlatar Bistrica grad u odnosu na nekad.

Ana Findak i Dijana Vizir, 7.b

Jasenka Ilijazić: Žal za domaćinstvom

Moja susjeda zove se Jasenka Ilijazić. Ima 58 godina. Živi u Zagrebu i umirovljenica je. Učenica naše škole bila je prije nekoliko desetljeća.

-Škola je bila na istome mjestu, ali mnogo manja. Učili smo većinu predmeta kao i današnji učenici, s time da smo imali i domaćinstvo. Učili smo kuhati, peglati, šivati i slične poslove vezane za domaćinstvo. Postojala je i školska kuhi- nja, ali nije bilo blagovaonice nego smo jeli u učionici u kojoj se održavala nastava. Nije bilo kabinetske nastave, nego se sva nastava odvijala u jednoj učionici. I udžbenika je bilo manje nego danas, a i nasljeđivali su se iz generacije u ge- neraciju.

Lucija Šoštarić, 6.a

Konrad Kropf, 3.r.

Zvonko Piščak: Pisanje na pločicu

Zvonko Piščak je umirovljenik, a u osnovnu školu krenuo je 1937. godine:

-Imali smo čitanku, pločicu, kamenčić, računicu i knjigu iz zemljopisa. Zadaću smo kod kuće pisali na pločicu. Računali smo na prste, a u školi smo odlazili na ploču provjeriti zadatke. Iz školskoga doba sjećam se Stjepana Hajnića i Marijana Mrazovića.

Sandra Skočak i Petra Ozimec, 7.b

Ivkica Sugnetić: Vratiti domaćinstvo u nastavu

Ivkica Sugnetić školu je počela polaziti 1953. godine, tijekom dogradnje školske zgrade, tako da su dva razreda nastavu imala u Vatrogasnem domu

1953. godine i u dvije prostorije "koje su bile izgrađene na mjestu gdje žive Bezaki". Prvi joj je učitelj bio Ivan Dubravica:

-Bio je star i jako strog. Kažnjavao je packama i jakim stiscima za lice. Nakon njega došla je mlada, stroga, ali jako dobra učiteljica Katica Kašić.

Učiteljica Ivanka Mrkoci ostala mi je u najljepšem sjećanju. Učila nas je štrikati, šivati... i ručnim se radovima ponosim. Taj bi predmet, domaćinstvo, ponovno trebalo uvesti u školsku nastavu. Školski dani su uvijek najljepši, ali nitko to ne vjeruje dok ne završi školovanje. Sjedila sam u trećoj klupi, s Mirom Čižmek. Rado bih se ponovno vratila u školske klupe. Uvijek se veselim susretima s Vjenceslavom i Perom Pavlekovićem i Katicom Mikulec. To su učitelji kakvih se treba sjetiti - pravedni i strogi u granicama.

Ankica Galic: Blagost učitelja Hajnića

Možete li nam nešto ispričati o vašem polasku u školu?

-Sa sedam godina krenula sam u prvi razred, u područnoj školi Lipovec. Učiteljice u Lipovcu bile su Andela Čižmek i Marija Lujanović. Učiteljica Andela imala je vrt iza škole kojeg su svi učenici obrađivali. Svaki je imao svoju gredicu. Gredica cikle bila je moja. U školu smo išli pješice, putem se zaprljali te u prvoj lokvici vode prali čizmice. Kada smo stigli u školu, prvo smo stavili ruke na stol kako bi redar provjerio tko ima zaprljane, a tko čiste. Za neurednost bili smo kažnjeni tako da su nas tukli šibom ili "linirom" po rukama. Imali smo i kino dvorani u kojoj su se igrale živopisne predstave. Prva slova i brojke

pisali smo krasopisom, perom, držalom i tintom u krasopisanke.

Je li u Vaše vrijeme radila školska kuhinja?

-U školi smo imali toplu obrok. Jedan pekar iz Zlatar Bistrice, iz obitelji Bezak, svakog nam je jutra na biciklu dovozio tople žemlje.

Je li Vam prelazak u petome razredu u školu u Zlatar Bistrici bio težak?

-Velika promjena mi je bila preseljenje u Zlatar Bistrigu. S tim preseljenjem promijenila sam i stare nastavnike. Bilo mi je dragو kad sam u Zlatar Bistrici vidjela gospodina Hajnića. On je dolazio u Lipovec u inspekciiju. Bio je drag i dobar. Kod jedne njegove inspekcije ja sam pisala na ploči. Rečenica mi je išla ukoso, a gospodin Hajnić mi je rekao kako će za završetak trebati stolčić. Bio je duhovit i lijepo nam je sve objašnjavao. Poštivali smo ga. Imao je lijep pristup učeniku. Predavao je hrvatski, povijest i njemački. Bio je ravnatelj škole u kojoj je ujedno i stanovao. U školu sam išla pješice, šest kilometara do škole i toliko natrag. Kad sam se vratila iz škole kući, morala sam pasati krave, pomagati u domaćinstvu, na vrtu i njivi. Djetinjstvo mi je bilo jako teško.

Koji Vam je predmet bio najdraži?

-Najviše od svega voljela sam tjelesni i pisanje lektire. Tako smo jednog dana imali tjelesni na pomoćnom igralištu NK "Ivančice" i preskakali "štange" koje, naravno, nisam mogla preskočiti. Tog se trenutka odnekud pojavila "Ciganova Julka", podvrnula "kiklju" i preskočila bez problema.

Cime se bavite u mirovini?

-Crtam, pišem pjesme, priče i izrađujem glinene predmete. Maštu pretvaram u stvarnost. Opisujem svoj kraj na duhovit i humorističan način.

Bezak Viktorija i Livia Čebrajec, 6.b

Marija Hajdek: Jake dober Dubravica

-Moj učitelj se zval Ivan Dubravica i bil je jake dober. Voljeli nas je i mi sme njega- priповijeda Marija Hajdek koja je u prvi razred krenula 1948. godine:

-Curice su imale haljinice i bijele košuljice, a dečki hlače i košulje. Za svečanost smo imali plavi donji dio, a gornji smo imali bijele košulje i bluzice.

Nekad je bilo uvedeno lijepo pisanje i ja sam najljepše pisala u razredu. Je još neke, kružnici. To je bilo vučenje doma. Četiri ili pet učenika smo se sastajali. Koji su slabije učili pomagali su im učenici koji su bolje znali.

Kako se kažnjavalo učenike?

-Poslije nastave ostali bi jedan sat dulje u školi sami (to smo zvali reš) i za vrijeme nastave koji je bil zločest je moral stati ili klečati u kutu.

Marija Lesičar, 8.a

Milan Korpar: Kak obična vekša hiža

-Ja sam išel sedam lijet u školu, od 1943. do 1949 godine- kaže Milan Korpar sjećajući se škole "kak obične vekše hiže s tri učionice i na katu je bil stan za vučitele".

Kako se odijevalo u to doba?

-Koj si dobil to bi nosil, bil si sreten ak bi cipele dobil. Hodili smo i bosi u školu po šudru, i po deždu, sve dok nije snieg opal.

Je li postojala školska kuhinja?

-Ne! Ak si je do z doma donesel komadić kruha, male pekmezice ili si je jabuku pojel, a do nije, nije... bil je gladen.

Koji su vam bili najdraži, a koji najgori predmeti?

-Si su mi bili najgorši, a niti jeden najbolši.

Linda Korpar, 8.a

Nogometni susret sa zagrebačkim vršnjacima

GOL ZA GOLOM

Lijep i sunčan dan, sredina listopada, savršeno za sportski susret. Snage su odmjerili učenici zagrebačke Osnovne škole Janka Leskovara i domaćini, učenici naše škole. Natjecalo se u nogometu, rukometu i odbojci. Prvi su na redu bili dječaci koji su odigrali nogometnu utakmicu. Bilo je žestoko i borbeno, gol za golum. Na kraju je rezultat bio 5:4 za goste. Najbolji pojedinac bio je Dino Keravica s dva postignuta pogotka. Žatim su na red došle djevojčice koje su odigrale odbojku i rukomet. U odbojci se vidjelo kako su gosti kvalitetniji i spremniji. Naše djevojke su uzvratile udarac u rukometu i „pregazile“ goste rezultatom 20:2. Najefikasnija igračica bila je Tihana Paradi.

NOGOMETNO NATJECANJE

Pregrada je 21. studenoga bila domaćin odigravanja utakmica za nastavak dalnjih nogometnih natjecanja učenika osnovnih škola Krapinsko-zagorske županije. Skupina se sastojala od sljedećih ekipa: Krapina, Radoboj, Konjščina i Zlatar Bistrica. Postignuti su ovi rezultati: Zlatar Bistrica - Konjščina 3 : 1; Zlatar Bistrica - Radoboj 3 : 3; Zlatar Bistrica - Krapina 4 : 4.

Nastup na dalnjem natjecanju izborile su ekipе Krapine i naši zlatarbistrički dječaci. Najbolji pojedinac bio je **Dino Keravica** s pet postignutih pogodaka.

Sva natjecanja tek su počela i sigurni smo kako će biti još mnogo dobrih rezultata u odbojci, rukometu

i nogometu. Jednom tjedno naši učenici-sportaši imaju treninge na kojima se pripremaju za daljnja natjecanja.

Nikolina Kapec i Filip Mikulec, 8.a

Prva Eko-škola

Osnovna škola Zlatar Bistrica prva je Eko-škola u Krapinsko-zagorskoj županiji, ispred čije se zgrade vije zelena zastava od 2001. godine. Status Eko-škole obnavljan je tri puta, 2003., 2005. i 2007. godine.

Od samog dobivanja statusa Eko-škole, Osnovna škola Zlatar Bistrica opredijelila se za zbrinjavanje otpada, jednoga od najvećih problema današnjice.

Redovite akcije zbrinjavanja otpada provode se u

školi, mjestu i na poučnoj stazi "Šumarica". Sakupljamo papir, staklo i pet ambalažu u za to predviđene spremnike. Misija Eko-škole je "živjeti u suglas-

ju s prirodom", uz stvaranje što manje otpada. Dijelovi sakupljenog otpada koriste se za ulje-pšavanje unutrašnosti škole na likovnim panoima, izradu modela koji se koriste u nastavi, izradu maski za fašnik

itd.

Sadržaji iz ekologije sastavni su dio plana i programa svih nastavnih predmeta. Učenici naše škole, što je moguće više, obraduju nastavne sadržaje u prirodi i povezuju gradivo raznih nastavnih predmeta.

Osim glavne aktivnosti zbrinjavanja otpada škola provodi i razne druge aktivnosti vezane uz ekologiju: rad prema nastavnom planu i programu, integrirani dan, integrirana nastava, projekt "Čuvarkuća", njegovanje etno običaja, humanitarno-edukativna akcija i gerontološka djelatnost.

Redovito suradujemo s radijskim postajama Zlatar i "Kaj" - Krapina te "Vecernjim" i "Zagorskim listom", koji redovito prate sve naše akcije i o njima obavještavaju javnost.

U suradnji sa Crvenim križem organizirali smo 11 timova učenika koji obilaze i pomažu starim osobama (donose lijekove iz ljekarne, odnose poštu, brinu za ogrjev, razgovaraju ...).

Poruka je zlatarbističkih ekologa: „Živite i Vi u suglasju s prirodom, za ljepše danas, bolje i zdravije sutra.“

Željko Findak
predsjednik Eko-odbora

Izgled škole početkom 30-tih godina prošlog stoljeća

O ČUVARKUĆI...

Čuvarkuća (*Sempervivum tectorum L*) iz obitelji *Crassulaceae* je trajna biljka s mesnatim, sočnim i debelim listovima koji završavaju šiljastim vrhom i oblikuju prizemnu rozetu. Ljeti iz rozete izraste do 40 cm visoka cvjetna stabljika, pokrivena malim ljkuskastim listićima koja na vrhu završava većim brojem ružičastih, zvjezdastih cvjetova složenih u razgranati cvat. Biljka se razmnožava vegetativno, preko bočnih izdanaka iz kojih nastanu nove rozete. Sukulentna je biljka koja ima rezerve vode u zadebljalim listovima. Znanstveni naziv *Sempervivum* u prijevodu znači „uvijek živući“ što se u prenesenom značenju odnosi na svojstvo biljke da preživi veoma nepovoljne uvjete, ekstremne suše, mrazeve i siromašno kamenito tlo.

Od ljekovitih tvari čuvarkuća sadržava mravlju i jabolčnu kiselinu te njihove soli, tanin, biljnu sluz i smolu. Za lijek se koriste listovi i to od ožujka do kraja listopada.

O omiljenosti čuvarkuće u narodu govori velik broj imena pod kojima je poznata: pazikuća, gromovna trava, uhovnik, rosa u zlu dobra, netres, vazdaživ, pod silu živ,...

U odredbama o seljačkim gospodarstvima (*Capitulare de villis*) koje potječu od Karla Velikog iz 9. stoljeća nabrajaju se 72 biljke čiji se uzgoj i njega nareduju. Odredba završava rečenicom: „i seljak treba čuvarkuću

u svojoj kući!“

Prema shvaćanju tadašnjeg vremena štitila je kuću na čijem je krovu uspijevala od udara muje. Tisuće godina nakon te odredbe još se i danas ta biljka, sa svojom lijepom lisnom rozetom, nalazi na krovovima kuća i bunara, osobito onima od slame i šindre radi učvršćivanja.

Možda je to bilo na štetu krova, ali zato u korist stanovnika, koji su upotrebljavali svježi list protiv upale uha, opeklina, herpesa, zločudnih kožnih bolesti, hemoroida, raspucane kože i glista, gnojne upale zubnog mesa, čireva i kao sredstvo za hlađenje rana. Istraživanje o čuvarkući proveli su učenici-ekolozi na području općine Zlatar Bistrica.

Rezultati istraživanja na području općine Zlatar Bistrica pokazali su da se čuvarkuća najviše uzgaja u cvjetnim loncima i cvjetnjacima.

Cilj projekta „Čuvarkuća“ je ekološka zaštita različitih prirodnih staništa čuvarkuće te prirodno liječenje biljem-narodna medicina.

Povežimo staru tradicionalnu mudrost i suvremenu tehnologiju kako bismo sačuvali zdravlje!

